

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 12.3.2014

Číslo: Ročník 24 (2014), Číslo 1

Sekce: Z knihovnických organizací

Název článku: Sdružení knihoven - Sekce pro akvizici

Autor: Aleš Brožek

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140124>

Sdružení knihoven - Sekce pro akvizici

Aleš Brožek

Od ustavení této sekce uplyne sice 10 let až příští rok (došlo k němu na zasedání Rady SDRUK v Tišnově 19. dubna 2005), ale její členové se pravidelně scházejí již od roku 1991.

Příležitostmi k setkávání akvizitérů byly porady knihoven s povinným výtiskem či nabídkovou povinností a akviziční semináře. První porada byla svolána do Národního muzea, 29. června 1995, tedy před nabytím účinnosti zákona **č. 37/1995 o neperiodických publikacích. Účastníci se na ní dohodli, že sjednají přesná pravidla nabídkové povinnosti se Svazem knihkupců a nakladatelů. Zpočátku využívali týdeník Nové knihy. Když přestal vycházet, zvolili periodikum Knižní novinky a svazovou databázi České knihy.** Proto na tyto porady, které se konají od r. 2001 v Národní knihovně ČR každoročně, zvou šéfredaktory periodik Olgu Vaškovou, Janu Křehlovou a od roku 2008 Milana Šilhana. Členové sekce báží všemožně propagují mezi nakladateli, takže 900 nakladatelů pomocí ní nabídlo ke koupi už přes 63 tisíc knižních titulů.

Akviziční semináře se vyvinuly z pracovních setkání pracovníků doplňování ze státních vědeckých knihoven. Na základě jednání ředitelů SVK 18. června 1991 pozvala akvizitéry ředitelka SVK PhDr. Jiřina Kádnerová (tehdy ještě Bínová) do Kladna. Dne 4. září 1991 přijelo 9 pracovníků oddělení doplňování a autor těchto řádků, aby společně s kladenskými kolegy diskutovali o profilaci fondů, povinných výtiscích a krajské katalogizaci (v té době ještě fungoval systém, kdy většina SVK zhotovovala a rozmnožovala papírové katalogizační lístky a poskytovala je okresním a jiným knihovnám v kraji). Výsledkem bylo rozhodnutí, že se akvizitěři budou střetávat každoročně na setkáních, která budou společně připravovat ředitelé ústecké a kladenské knihovny a kam budou zvat i další knihovny. Proto 1. dubna 1992 přijelo už 24 akvizitérů, aby se zúčastnili předvádění databází ISBN a NAKL a prezentace dvou distribučních firem.

Setkání 12. května 1993 mělo již charakter semináře. Zaznělo na něm pět přednášek, a to o akvizici tuzemské i slovenské literatury, návrhu novely zákona o povinných výtiscích, agentuře ISBN a o automatizaci akvizice. Další seminář si už dal do názvu pořadovou číslovku čtyři. Mimořádně se nekonal v Kladně, ale v Liberci. Téměř 70 zúčastněných si vyslechlo 1. června 1994 referát o agentuře ISBN a o automatizaci akvizice v SVK Plzeň, diskutovalo s distributory, zástupci nakladatelských svazů a nakladatelů (AIP, OPA, Exact Service, redakce Nové knihy). Na programu 5. akvizičního semináře v Kladně 14. června 1995 byla akvizice domácí neperiodické produkce v olomoucké a karlovarské knihovně. O rok později, 12. června, akvizice v tábořské a broumovské knihovně, akvizice audiálních dokumentů a nákup na knižních aukcích. 7. akviziční seminář se zabýval periodickým tiskem, 8. seminář elektronickými nosiči, skripty, učebnicemi a internetem jako akvizičním zdrojem, 9. seminář finančními úsporami knihoven, analýzou webů českých nakladatelství a regionální literaturou.

10., jubilejní akviziční seminář proběhl 11. května 2000 v Ústřední zemědělské knihovně v Praze s přednáškami: Akviziční semináře pohledem distribuční firmy, Činnost muzejních knihoven v oblasti akvizice, Problematika nákupu knih pro pobočky ve veřejné knihovně. 11. akviziční seminář měl na programu elektronické dokumenty, skripta a vysokoškolské učebnice, webové stránky a internetová knihkupectví, 12. akviziční seminář seriály, prezentace firem dodávajících plné texty seriálů a distributory tisku, 13. akviziční seminář regionální dokumenty. Počínaje 14. akvizičním seminářem se přestali akvizitěři sjíždět do Kladna, ale byli zváni do větších měst.

V liberecké knihovně si vyslechli přednášky o akvizici literatury pro děti a mládež, v olomouckém muzeu o databázi produkce vysokoškolských vydavatelství, doplňování vysokoškolských učebnic a doporučené literatury, akvizici na knižních veletrzích ČR, SR, zahraničí a šedé literatuře, na královéhradecké univerzitě o hudebních dokumentech, globálním trhu, muzikologické literatuře, internetovém obchodu ad. V červnu 2007 zavítali akvizitěři do Ústí nad Labem, aby se dozvěděli o aktualizaci a vyřazování knihovního fondu, rok nato do Prahy, aby se

podělili o zkušenosti s akvizicí deziderát a jejich získáváním v antikvariátech či s dary a právně-ekonomickou stránkou darovaných knih. Další rok cestovali do nové knihovny v Hradci Králové, kde se hovořilo o akvizici dokumentů prostřednictvím distributorů, knihkupců a nakladatelů.

20. seminář hostila nová budova Národní technické knihovny a účastníkům nabídla přednášky zvláště vhodné pro toto jubileum (Dvacet akvizičních seminářů - dvacet inspirujících setkání, Od státu k privátu aneb Cesty vydávání knih v ČR za uplynulých 20 let, České noviny a časopisy včera, dnes a zítra... Elektronické dokumenty v knihovnách z pohledu akvizitéra, Jak blízka je rekonstrukce akviziční práce ve velkých veřejných knihovnách České republiky? Možnosti automatizované akvizice elektronických časopisů pomocí nástrojů pro online archivaci webu, Malé zamyšlení nad akvizicí e-knih a jejich zpřístupnění pro čtenáře prostřednictvím čteček, E-čtečky a projekt Gutenberg).

Poslední tři semináře byly dvoudenní, protože druhý den počítaly s návštěvou knižního veletrhu. V r. 2011 v Havlíčkově Brodě zazněly přednášky: Současné trendy a problémy v nákupu zahraniční literatury, Akviziční zdroje pro česká periodika, Nové modely práce s elektronickými knihami v knihovnách, Spolupráce oddělení služeb a oddělení akvizice s přihlédnutím k novým službám a technologiím - praxe v SVK HK, Vyhláška o veřejných zakázkách a akvizice, Zkušenosti s internetovými knižními obchody v Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem, Dezideráta aneb zkušenosti s on-line formulářem v systému ALEPH, Několik poznámek k akvizici DVD s filmy. O rok později v Ostravě se hovořilo o akvizici dokumentů v době krize, využití institutu veřejná zakázka při nákupu dokumentů v Knihovně J. Mahena a v Knihovně města Ostravy, akvizici polské knižní produkce v ČR, akvizici v Krajské knihovně v Pardubicích, akvizice komiksů, ISBN, mezinárodní výměně publikací, PDA jako novém způsobu akvizice zahraniční literatury, praktickém využití metody konspektu, nástupci Technického ústředí knihoven a o firmě Pemic Books.

Kvůli zatím poslednímu semináři se akvizitéři vrátili do Havlíčkova Brodu. Čekali tam na ně kolegové s vystoupeními nazvanými Akvizice za časů krize - rozhodující je obsah, Knihovna/Knižnica - pokračování tradice..., Získávání povinného výtisku ve VKOL, Co nového ve výměně publikací, (Ne)tradiční formy akvizice ve vysokoškolském prostředí, Akvizice českých e-knih, EBSCO eBooks: Akviziční modely a flexibilita rozvoje fondu, Překladatelská cena Skřípec - smysl a kritéria, Ohlédnutí za 40 lety práce v akvizici, Obecní zpravodaje Moravskoslezského kraje a jejich elektronické zpřístupňování, Regionální literatura v knihovně SVK Plzeňského kraje, Už konečně nakupujete DVD s českými i zahraničními filmy?